

Karel Basika (25. 10. 1903 - 28. 1. 1968)

byl český filatelista, neúnavný organizátor čs. a české filatelie, vysoký funkcionář organizované filatelie u nás, sběratel, publicista, vystavovatel, znalec, juryman, který byl v československém a českém filatelistickém prostoru všudypřítomný a během svého života velmi výraznou osobností. Už dlouhou dobu mám v úmyslu napsat o něm medailónek, ale nedaří se hlavně z důvodu, že prakticky neexistuje žádný ucelený článek či souhrn informací o něm. Je zajímavé, že stále naaázím na jeho stopy a dílo - exponáty, články, knihy, fotografie v různých katalogích výstav, kde patřil mezi organizátory. v tom přímo vyniká. Procházím jeho publikaci KURS FILATELIE, který vydal Masarykův lidovovýchovní ústav v Praze pod vedením profesora Dominika Filipa, kde na 81 stranách uvádí zájemce do světa filatelie (rok vydání neznámý, ale vypadá to na rok 1933 - 1934, neboť v textu níže zmiňuje spolek sběratelů výplatních otisků - tehdejší Stolní společnost). Knihu tvoří tři kapitoly I. Známký jako předmět sběratelského zájmu, II. Z dějin poštovníctví , vznik poštovní známky a III. Známký československé. Čtivá kniha doplněna mnohými ilustracemi se dotýká i specializovaných oborů. Na tu dobu mezi dvěma válkami přímo průkopnické dílo. Není náhodou, že Karel Basika byl v kontaktu i s mým domovským klubem filatelistů - nynějšímK pobočným spolkem SČF - KF 00-15, kam jej přivedl Václav Nebeský. Vždyť vztahy našich tehdejších funkcionářů s ním a prof., Grussem, vedoucími funkcionáři v roce 1937 vzniklého Ústředí čs. filatelistů, byly více než nadstardní. Prof. Gruss (Joe) a Karel Basika byli na prvním shromáždění vzniklého klubu v roce 1943. Úzké spojení se přeneslo i do 50. a 60. let, kdy Karel Basika byl podporovatelem specializovaných oborů, její komise a své vztahy rozšířil i o další mladší funkcionáře klubu - Vratislava Palkosku, Antonína Vorlíčka, Karla Horkého a další. V civilním životě byl bankovním úředníkem. Ve dvacátých a třicátých letech byl v úzkém kontaktu s Jaroslavem Lešetickým, který byl tělem duší české a čs. filatelie a poštovní historie. Přímó s tímto světem žil. To ovlivnilo i Karla Basiku, jak je cítit z dole uvedeného textu.

KAREL BASIKA V POZDNÍM VĚKU

Zbývá doplnit, co sbíral. Byl velký fanda československých známek. Specializoval se na Rakousko, Monako a jeho velkou láskou byla anglická královna Viktoria. Tíhnul i k aerofilatelii.

Blízký poměr měl i k dalším oborů poštovní historie. Za všechny texty uvádím jeho text ***Frankotypy ze zmíněné knížky kurs filatelie (text nechávám i s pravopisem v původním znění):***

"Frankotypy

V posledních letech je velkými obchodními domy a také některými poštov. správami užíváno k vyplácení dopisů zvláštních strojů t. zv. frankotypů. Vložením obálky do stroje jest dřívější práce s nalepením známky, podáním na poštu a razítkováním tamže ušetřena, neboť stroj natiskne na obálku hodnotu známky, kterou má býti vyplacena a také datum podání místo razítka na poště. Nebylo by tedy třeba poštov. známek. Než takových strojů může býti v praxi používáno jen tam, kde se denně vypravuje mnoho pošty najednou (banky, obchodní podniky, továrny a jiné). Ušetří se tím čas a práce s lepením známek a s razítkováním.

Také otisky výplatních strojů se sbírají. Svého času vznikl spor mezi několika filatelistickými pracovníky, kteří zastávali odlišné názory. Mají se tyto otisky sbírat či ne? Otázku jest těžko rozluštit pro tu či onu stranu. Otisky výplatních strojů nemají se známkou nic společného a také nemou být používány širokou veřejností jako poštovní

známky. Konají však poštovně tutěž službu jako poštovní známky. Dnes snad jest sbírání jich zavrhováno, ale totěž prodělal i sběratelé poštovních známek. Skutečnost jest, že zájemců o takové otisky je dosti a u nás také mají svůj vlastní spolek.

Nebylo by tedy správné doporučovati zájemcům nesbíratí otisky frankotypů, zvláště mohou - li je získati zadarmo nebo výměnou, dokud jest tomu tak. Později, vžije - li se tato novinka, budou noví sběratelé otisků frankotypů těžce sháněti některé otisky., kterých je dnes dosti."